

מאורות אל העבר

ט ניסן תרסג | 06/04/1903

By Unknown author - ויקפדיה

פרעות קישינב

עלילת הדם שלפיה יהודים הורגים ילדים נוצריים ומשתמשים בדמם לצורך אפיית מצות, הייתה מוכרת מזה מאות שנים. אולם, איש מבין יהודי קישינב שבדרום מערב האימפריה הרוסית לא חשב שעלילה כזו תיתכן גם במאה העשרים, המאה של הקידמה, של הליברליות ושל הנאורות. בט' בניסן תרס"ג (6.4.1903), התברר כי עלילת הדם שרירה וקיימת. שמועות על רציחתם, כביכול, של שני ילדים נוצריים בידי יהודי העיר, גרמו לשלושה ימים של השתוללות דמים, בהם נרצחו באכזריות למעלה מחמישים מיהודי העיר ונפצעו מאות. בשעה שהרוצחים ביצעו מעשי זוועה איומים בקורבנותיהם, עמדו הצבא והמשטרה מנגד, ונתנו לאספסוף - שפעל בעידוד הכמרים הנוצריים - להתפרע ולעשות ככל העולה על רוחו. עם תום הפוגרום, נאספו יהודי העיר לקבור את מתיהם ולטמון באדמה את ספרי התורה המחוללים. המשורר חיים נחמן ביאליק, שביקר בעיר ותיחקר באריכות את ניצולי הטבח, הותיר את חותמו לדורות בשיריו שבהם דיבר על "עיר ההריגה" ועל "נקמת דם ילד קטן לא ברא השטן". האירועים זיעזעו את העולם היהודי, והעצימו את ההתעוררות הציונית ואת הרצון לשוב לארץ ישראל.